

Program profilaktyczny na rok 2017/2018.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie.

Profilaktyka to działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi niekorzystnego zjawiska. Jest też jednym ze sposobów reagowania na zjawiska społeczne, które oceniamy jako szkodliwe i niepożądane. Ta ocena skłania do traktowania takich zjawisk w kategoriach zagrożeń i podejmowanych wysiłków w celu ich eliminowania lub choćby ograniczenia. Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczenia skali zjawisk uznanych za nieakceptowane społecznie.

SPIS TREŚCI:

Wprowadzenie..... str.3

Część I.

- A.** Analiza ankiet anonimowych przeprowadzonych wśród uczniów klas I, II, III na temat kontaktów ze środkami uzależniającymi.....str.3
- B.** Opinia diagnozowanej grupy o przyczynach pierwszego kontaktu młodzieży z alkoholem, narkotykami, papierosami.....str.4
- C.** Określenie przez młodzież sytuacji i miejsca, które sprzyjają sięganiu po w/w środki.
- D.** Uczniowie oceniają poglądy na temat substancji odurzających.....str.8
- E.** Jak oceniasz poniższe sposoby ograniczenia zjawiska uzależnień w środowisku szkolnym?.....str.10
- Główne wnioski z anonimowej ankiety przeprowadzonej wśród uczniów klas I i II i III na temat kontaktów z substancjami odurzającymi i poglądów młodzieży z tym tematem związanych.....str.12

Część II.

- Ankieta anonimowa dla uczniów klas pierwszych na temat samopoczucia w nowej szkole.....str.14
- Podsumowaniestr. 17
- Problem uzależnienia od internetu, telefonu i wpływu tych uzależnień na życie młodego człowieka.....str.20
- Rekomendacje do pracy na rok szkolny 2017/2018....str. 24**
- Profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca.....str.25
- Podstawy prawne działań profilaktycznych i wychowawczych realizowanych przez szkołę.....str.28
- Realizatorzy działań profilaktycznych w szkole.....str.30
- Cele, metody i zadania szkolnej profilaktyki.....str. 31
- Działania realizowane w ramach szkolnej profilaktykistr.33
- Procedury postępowania w szkole w sytuacjach trudnych wychowawczo... str. 40

I. WPROWADZENIE

Program Profilaktyczny przeznaczony jest dla uczniów klas I-IV technikum oraz klas I-III zasadniczej szkoły zawodowej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie i jest dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz wymagań lokalnych. **To element Programu Wychowawczego Szkoły.** Program przewidziany jest do realizacji w okresie jednego roku edukacji młodzieży w szkole w roku szkolnym **2016/2017**. Podstawą do zbudowania szkolnego programu profilaktyki jest zdiagnozowanie sytuacji szkolnej. Nadal aktualne są wnioski z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów szkoły w roku szkolnym 2015/2016.

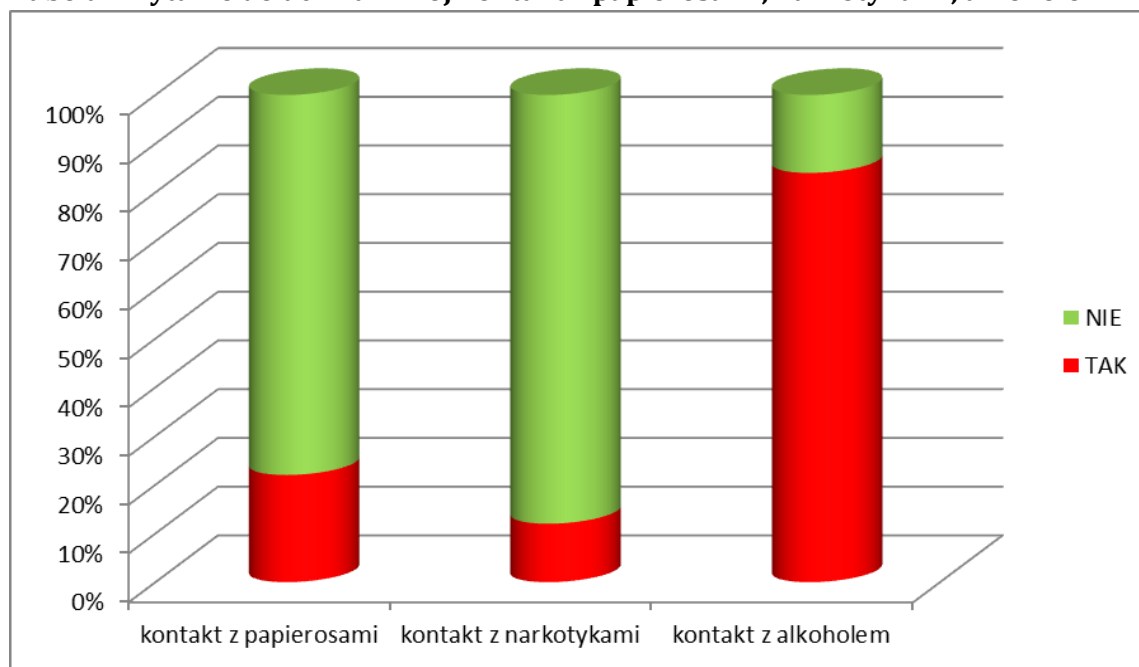
Diagnozowano za pomocą ankiet anonimowych.

1. Ankieta dla uczniów klas I „Twoje samopoczucie w nowej szkole” –116 uczniów.
2. Ankieta wśród uczniów klas I, II i III na temat uzależnień -127 uczniów.

Część I.

A. Analiza ankiet anonimowych przeprowadzonych wśród uczniów klas I, II, III na temat kontaktów ze środkami uzależniającymi.

Tabela I. Pytanie do ucznia: Twój kontakt z papierosami, narkotykami, alkoholem?

Twój kontakt z papierosami, alkoholem, narkotykami:

Czy palisz papierosy? 22% tak, 78 % nie

Czy spożywasz napoje alkoholowe: 16% nie, 84% tak

Czy zażywasz narkotyki: 12% tak, 88% nie.

B. Opinia diagnozowanej grupy o przyczynach pierwszego kontaktu młodzieży z alkoholem, narkotykami, papierosami.

Główne przyczyny pierwszego kontaktu **z alkoholem**:

57% problemy osobiste,

47% problemy rodzinne,

42% wpływ reklamy,

35% bo taka jest moda.

Główne przyczyny pierwszego kontaktu **z papierosami**:

62% aby zaimponować środowisku,

54% bo taka jest moda,

50% pod wpływem stresu.

Główne przyczyny pierwszego kontaktu **z narkotykami**:

trudności w nauce 28%,

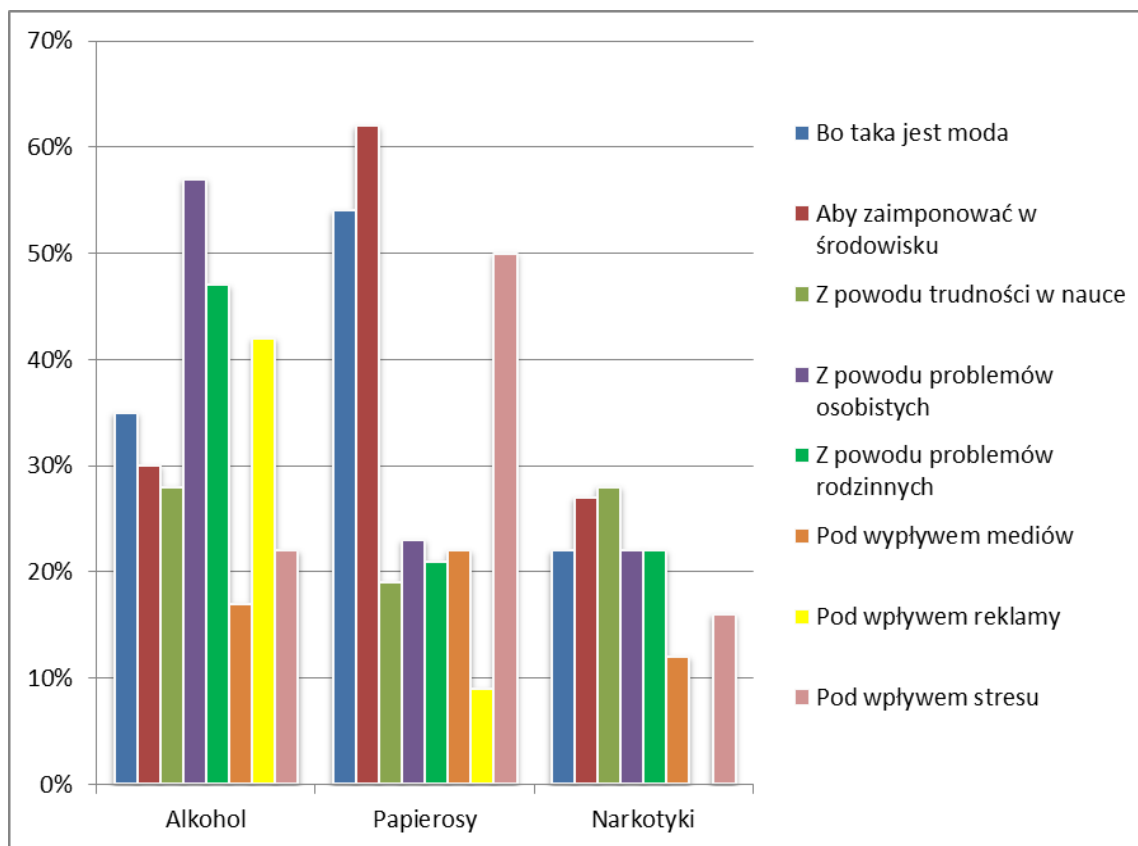
chęć zaimponowania środowisku 27%,

22% - bo taka jest moda,

22% z powodu problemów rodzinnych.

	alkohol	papierosy	narkotyki
Bo taka jest moda	35%	54%	22%
Aby zaimponować w środowisku	30%	62%	27%
Z powodu trudności w nauce	28%	19%	28%
Z powodu problemów osobistych	57%	23%	22%
Z powodu problemów rodzinnych	47%	21%	22%
Pod wpływem mediów	17%	22%	12%
Pod wpływem stresu	22%	50%	16%
Pod wpływem reklamy	42%	9%	-

Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga pierwszy raz po: alkohol, papierosy, narkotyki ?- przedstawione graficznie

C. Określenie przez młodzież sytuacji i miejsca, które sprzyjają sięganiu po w/w środki.

	alkohol	papierosy	narkotyki
Na spotkaniach z rówieśnikami	39%	55%	20%
Na uroczystościach rodzinnych	55%	4%	0%
Na dyskotecę	67%	56%	32%
Na przerwach w szkole	3%	59%	2%
W klubie/kawiarni	47%	24%	4%
W chwili bezradności	20%	28%	24%
Podczas nauki	9%	22%	10%
Z okazji dobrze napisanej klasówki	43%	11%	0%
Na imprezach sportowych	33%	23%	7%
W chwili braku jakichkolwiek zajęć	17%	41%	7%
Bez okazji	15%	26%	17%

Młodzież najczęściej sięga po alkohol:

67% na dyskotecę,
55% na uroczystościach rodzinnych,
47% w klubie/ kawiarni.

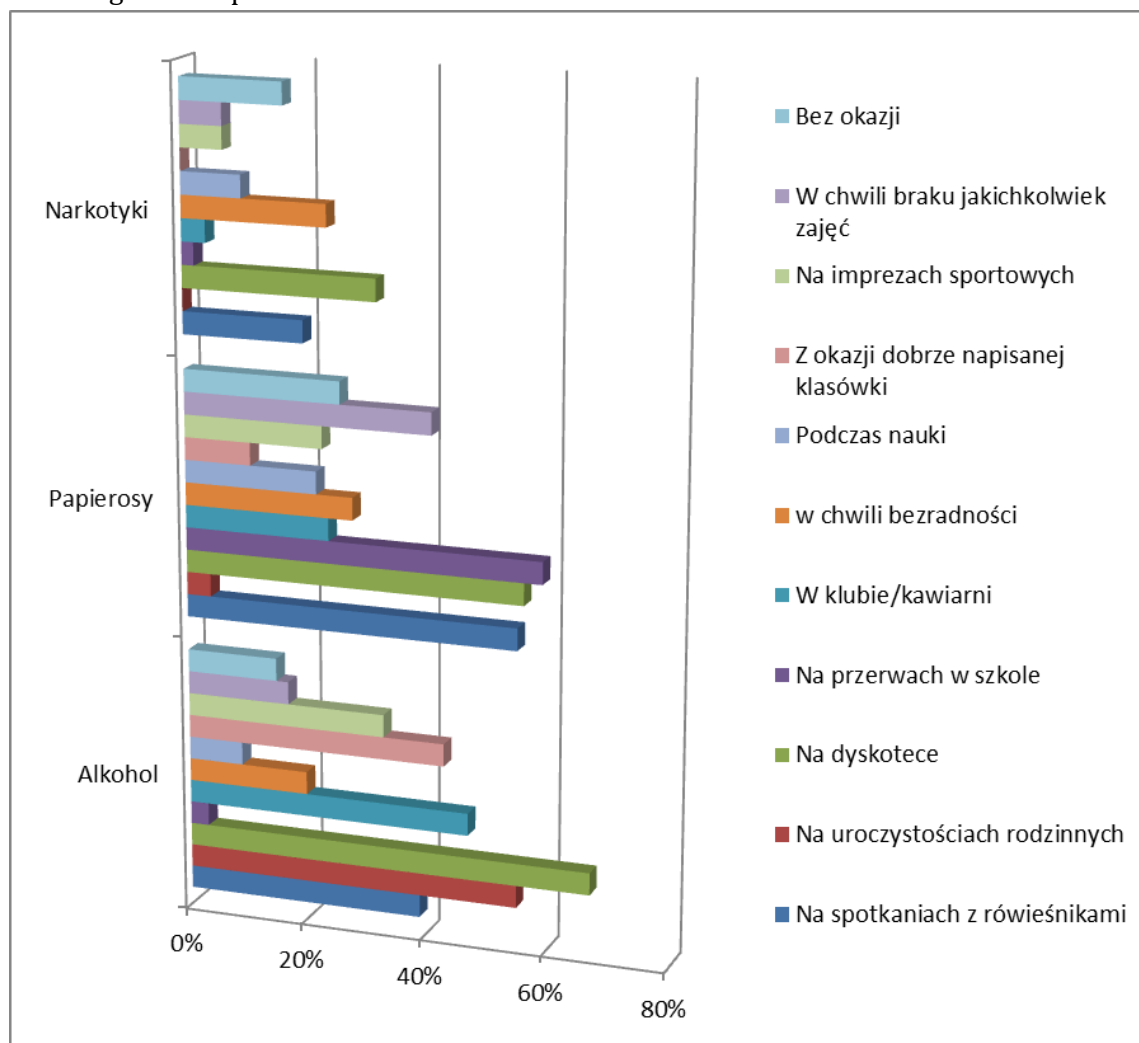
Młodzież najczęściej sięga po papierosy:

59% na przerwach w szkole,
55% na spotkaniach z rówieśnikami,
56% na dyskotecę.

Młodzież najczęściej sięga po narkotyki:

32% na dyskotecę,
24% w chwili bezradności,
20% na spotkaniach z rówieśnikami.

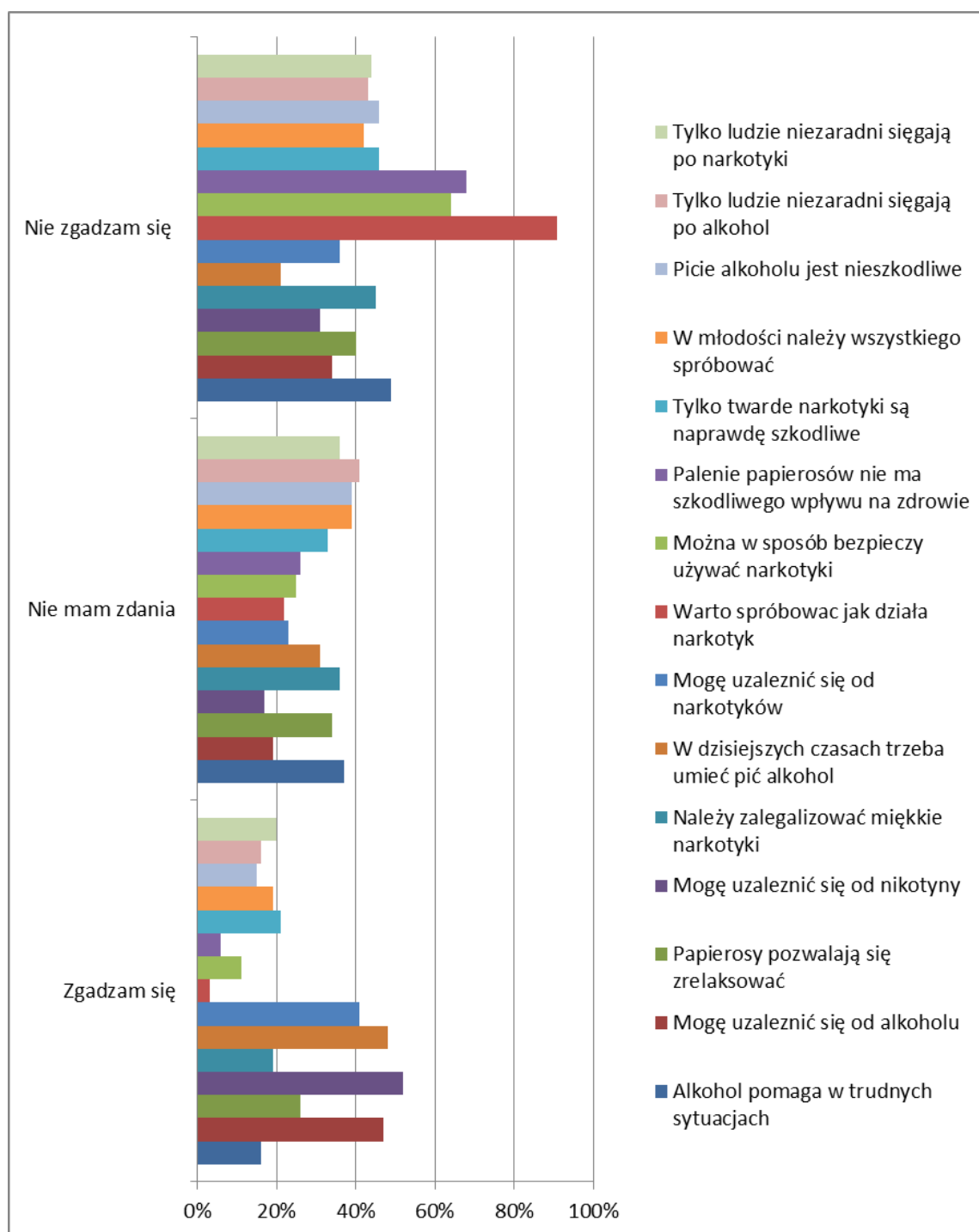
Analiza graficzna problemu:

D. Uczniowie oceniają poglądy na temat substancji odurzających:

	Zgadzam się	Nie mam zdania	Nie zgadzam się
Alkohol pomaga w trudnych sytuacjach	16%	37%	49%
Mogę uzależnić się od alkoholu	47%	19%	34%
Papierosy pozwalają się zrelaksować	26%	34%	40%
Mogę uzależnić się od nikotyny	52%	17%	31%
Należy zalegalizować miękkie narkotyki	19%	36%	45%
W dzisiejszych czasach trzeba umieć pić alkohol	48%	31%	21%
Mogę uzależnić się od narkotyków	41%	23%	36%
Warto spróbować jak działa narkotyk	3%	22%	91%
Można w sposób bezpieczny używać narkotyki	11%	25%	64%
Palenie papierosów nie ma szkodliwego wpływu na zdrowie	6%	26%	68%
Tylko twarde narkotyki są naprawdę szkodliwe	21%	33%	46%
W młodości należy wszystkiego spróbować	19%	39%	42%
Picie alkoholu jest nieszkodliwe	15%	39%	46%
Tylko ludzie niezaradni sięgają po alkohol	16%	41%	43%
Tylko ludzie niezaradni sięgają po narkotyki	20%	36%	44%

Graficzne przedstawienie oceny poglądów:

E. Jak oceniasz poniższe sposoby ograniczenia zjawiska uzależnień w środowisku szkolnym?

	skuteczne	nie wiem	nieskuteczne
Dostarczanie wiedzy o środkach uzależniających	52%	28%	20%
Zwiększanie wymagań edukacyjnych	22%	31%	47%
Uczenie umiejętności zachowania abstynencji	39%	48%	13%
Korzystanie z pomocy duszpasterzy	27%	41%	32%
Programy z profilaktyki alkoholowej	49%	41%	10%
Pomoc ze strony koleżanek i kolegów	59%	28%	13%
Dostępność obiektów sportowych	61%	35%	4%
Programy z profilaktyki narkotykowej	47%	41%	12%
Zakaz reklamy alkoholu i papierosów	38%	38%	24%
Zaostrzenie przepisów utrudniających odurzanie się	52%	32%	16%
Zgłaszanie takich przypadków nauczycielom w szkole	40%	37%	23%
Zgłaszanie takich przypadków na policję	49%	31%	20%
Usuwanie ze szkoły osób pijących	33%	35%	32%
Usuwanie ze szkoły uczniów używających narkotyki	47%	27%	26%

Podsumowując sposoby ograniczenia zjawiska uzależnień w środowisku szkolnym wg uczniów:

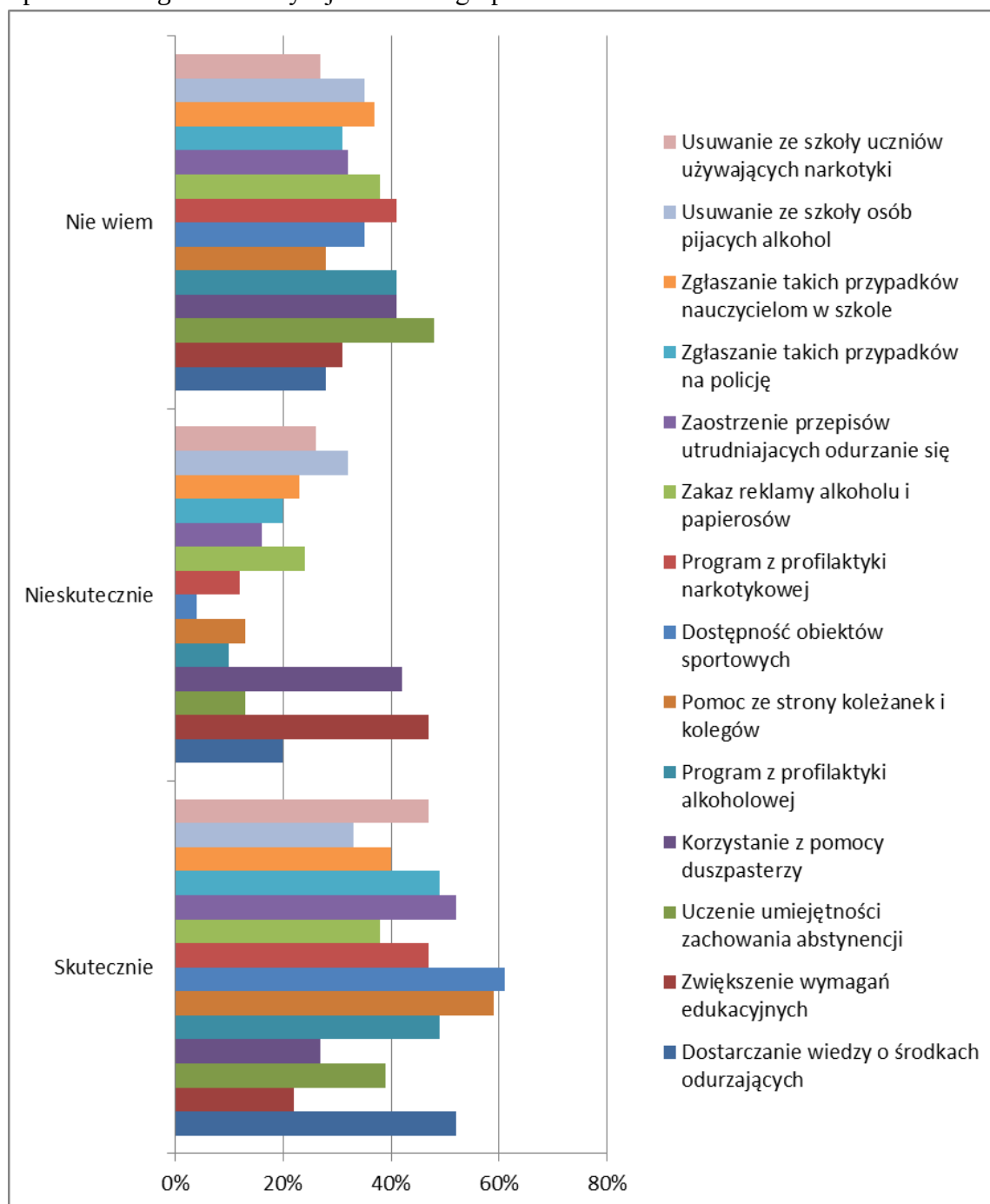
dostępność obiektów sportowych- 61%

pomoc ze strony koleżanek i kolegów - 59%

dostarczanie wiedzy o środkach odurzających -52%

zaostrzenie przepisów utrudniających odurzanie się- 52%

opracowanie graficzne wyżej omawianego problemu:

Główne wnioski z anonimowej ankiety przeprowadzonej wśród uczniów klas I i II i III na temat kontaktów z substancjami odurzającymi i poglądów młodzieży z tym tematem związanych.

Alkohol:

- z ankiety wynika, że najbardziej niepokojącą jest liczba młodzieży, która ma kontakt z alkoholem (pod różną postacią) -84%,
- spożycie alkoholu jest w 57% uwarunkowane problemami osobistymi, 47% problemami rodzinnymi. Najczęściej alkohol spożywany jest przez młodzież na dyskotekach- 67% i na uroczystościach rodzinnych 55%.
- uczniowie w przedziale od 45% do 50% ma prawidłowe podejście do sprawy spożywania alkoholu jako szkodliwego, uzależniającego, nie rozwiązującego żadnych problemów osobistych i rodzinnych,

Wskazanie do realizacji w pracy wychowawczej: udział uczniów w zajęciach profilaktycznych, rozmowy indywidualne z rodzicami i w trakcie wywiadówek o przyzwoleniu na spożywanie alkoholu przez dzieci na uroczystościach rodzinnych.

Wychowawcy winni przeprowadzić szczegółowe rozpoznanie w klasie specyfiki kontaktów uczniów z alkoholem (kiedy po raz pierwszy, co pijesz, jak wpływa to na samopoczucie, skąd bierzesz na to pieniądze itp.)

Wyniki tego rozpoznania (ankiety, rozmowy indywidualne) winny dać odpowiedź na pytanie o skalę i nasilenie zjawiska spożywania napojów alkoholowych.

Papierosy:

- 22% uczniów klas I, II, III przyznaje się do palenia papierosów,
- przyczyną palenia jest chęć zaimponowania środowisku – 62%, moda na palenie 54%, 50% jako skutek stresu,
- 59% uczniów z grupy uczniów palących papierosy, pali je na przerwach lekcyjnych, łączy się to z tym, że rytuał palenia jest ważny w kontaktach z rówieśnikami 55%
- na dyskotekach 56%,
- nasza szkoła ma charakter otwarty. W związku z tym uczniowie pełnoletni mają swobodę poruszania się, także poza budynek i teren szkoły(np. zjeść posiłek w barze na długiej przerwie, zakupić żywność i napoje, z których nie zawsze korzystają w sklepiku szkolnym) .Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia z udziałem ucznia ani za wypadki ucznia w czasie opuszczenia terenu szkoły.

Różne godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć dużej liczby klas powodują ciągłą rotację wchodzących i wychodzących ze szkoły.

Uczniowie niepełnoletni nie mają przyzwolenia na opuszczanie terenu szkoły. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia z udziałem ucznia ani za wypadki ucznia w czasie samowolnego opuszczenia terenu szkoły. Na początku roku szkolnego są o tym informowani uczniowie, a także ich rodzice. Jeśli opuszczają teren szkoły robią to na własne ryzyko z wszelkimi konsekwencjami. Uczmy ich odpowiedzialności za takie postępowanie (rozmowy o konsekwencjach nieszczęśliwych wypadków itp.).

W szkole uczniowie przestrzegają zakazu palenia papierosów. Opuszczanie terenu szkoły wiąże się także w „wyjściem na papierosa”. Systematycznie informujemy uczniów o skutkach takich zachowań- szkodliwości dla młodego organizmu, następnie rozmowy dyscyplinujące, aż po zastosowanie kar zgodnych ze statutem szkoły (w przypadku notorycznego, uciążliwego powtarzania zachowań niewłaściwych). Teren pobliskiego osiedla jest monitorowany za pomocą

kamery. Nauczyciele są zobligowani bowiem do pełnienia dyżurów na terenie szkoły. Informujemy mieszkańców o konieczności kontaktowania się z policją, jeśli uczniowie nagminnie uprzykrzają im życie paleniem papierosów. Cały czas należy monitorować tą sytuację, aby zapobiegać konfliktom szkoła- mieszkańcy osiedla przy ul. Szkolnej.

Narkotyki:

12 %uczniów przyznaje się do kontaktu z narkotykami. Liczba ta utrzymuje się na takim samym poziomie od kilku lat. Dobrze, że nie wzrasta. Martwi, że stanowi 12%.

Niepokojące są przyczyny kontaktu z narkotykami, które podają uczniowie: 28% w związku z problemami w nauce, następnie chęć zaimponowania środowisku, moda, problemy rodzinne. Głównym miejscem i okazją sprzyjającą zażywaniu jest dyskoteka -32%, chwile bezradności- 24%, , spotkania z kolegami – 20% .

91% ankietowanych twierdzi, że nie warto próbować jak działa narkotyk, 64% -uważa, że nie można w sposób bezpieczny zażywać narkotyków.

46% twierdzi, że nie tylko narkotyki twarde są szkodliwe,

45% nie zgadza się na zalegalizowanie narkotyków miękkich,

Procent uczniów w granicach 30-40% nie ma zdania w tym temacie. Może być to spowodowane tym, że nie są w ogóle zainteresowani kontaktem z narkotykami. Jednakże w działaniach profilaktycznych należy również tą grupę młodzieży uaktywnić i zainteresować problemem, aby miała konkretne podejście do sprawy niebezpieczeństwa jakie niosą ze sobą narkotyki.

- wśród ankietowanych 59% uczniów twierdzi, że właśnie koleżanki i koledzy mogą pomóc, wesprzeć osoby niezdeterminowane a przede wszystkim mogą być pomocą dla osób mających problem z narkotykami. Wspierać w podejmowaniu decyzji w dbaniu o własne zdrowie i zdroworozsądkowego podejścia do tematu brania narkotyków.

Bardzo ważnym faktem jest to, że 61% młodzieży dostępność do obiektów sportowych uważa za najlepszą profilaktykę zachowań niewłaściwych. 52% twierdzi, że ważne jest dostarczanie wiedzy z zakresu profilaktyki.- 52% uczniów jest za zaostrzeniem przepisów utrudniających odurzanie się . 40% i 49% chce, aby sytuacje zażywania środków odurzających były zgłaszane do nauczyciela i na policję. 47% uczniów jest za usuwaniem ze szkół uczniów odurzających się.

Konkludując:

Zdaniem uczniów najważniejszym środkiem chroniącym przed zachowaniami niewłaściwymi jest duża dostępność do obiektów sportowych.

Następnie ważna jest dostarczanie wiedzy na temat szkodliwości środków uzależniających dla zdrowia.

Dużą wagę przywiązują również do wsparcia ze strony koleżanek i kolegów (ćwiczenie zachowań empatycznych).

Część II.

Ankieta anonimowa dla uczniów klas pierwszych na temat samopoczucia w nowej szkole.

Jakie uczucia towarzyszą Ci, kiedy codziennie przekraczasz próg szkoły?

Trzy najważniejsze, pozytywne:

spokojnie przekraczam próg szkoły-51%

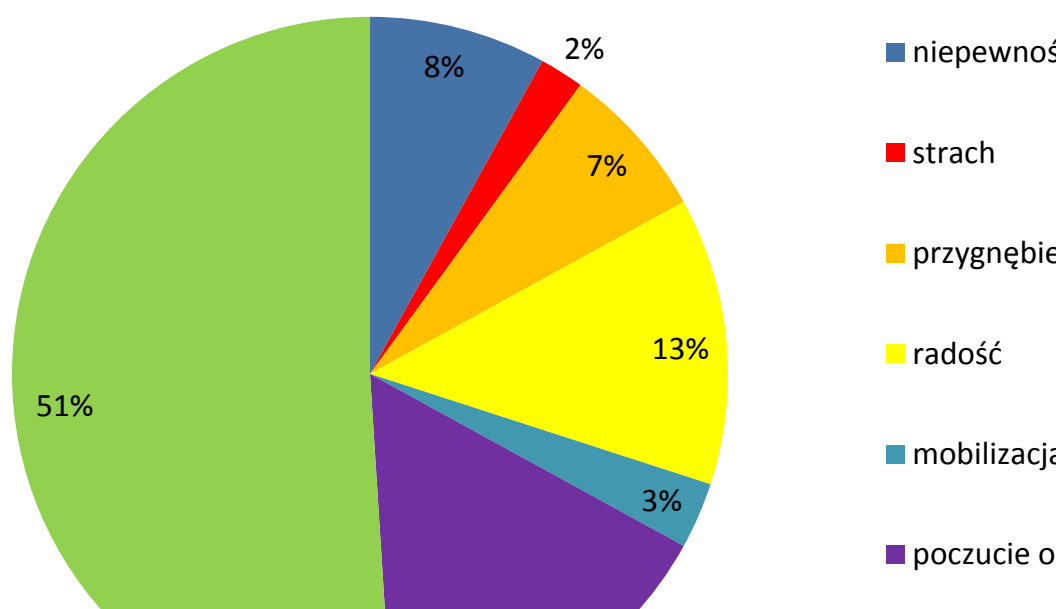
poczucie obowiązku- 16%

radość – 13%

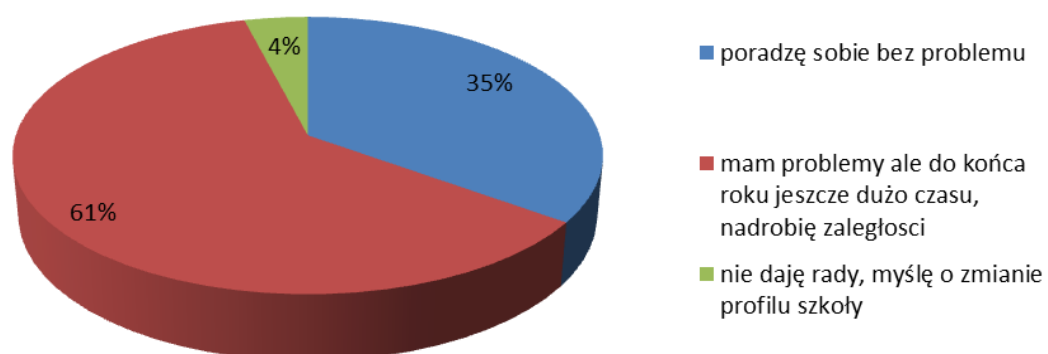
Problem do pracy wychowawczej:

8% -niepewność, zdenerwowanie,7%- przygnębienie, 2% strach.

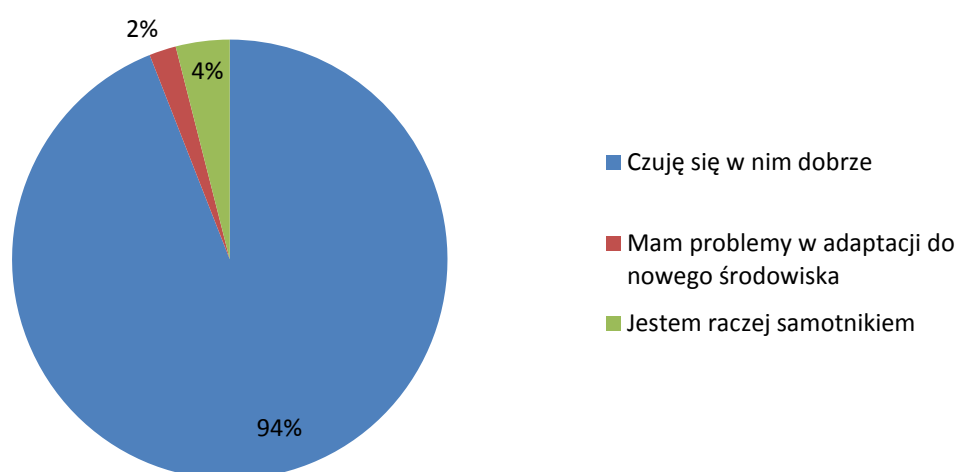
**Jakie uczucia towarzyszą Ci, kiedy codzie
przekraczasz próg naszej szkoły ??**

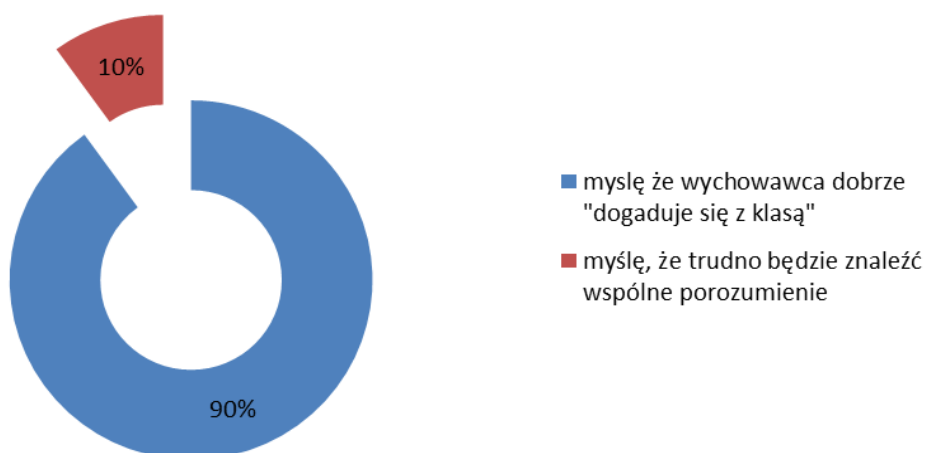
Czy po I semestrze nauki wiesz już, że:

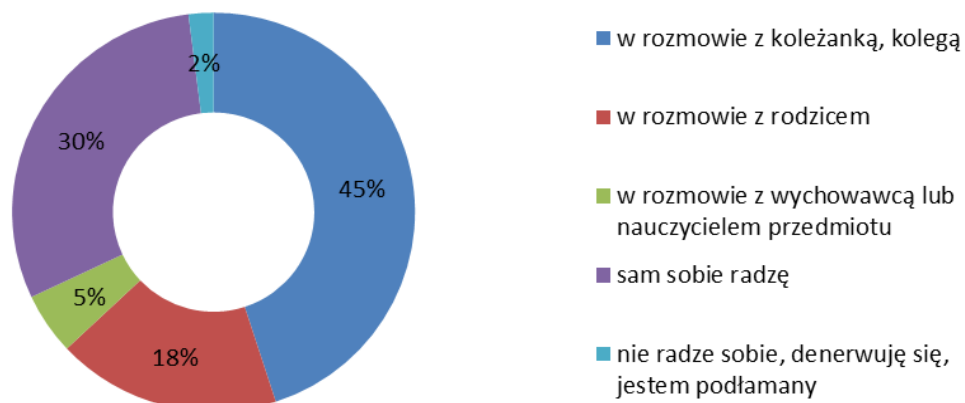
Środowisko twojej nowej klasy

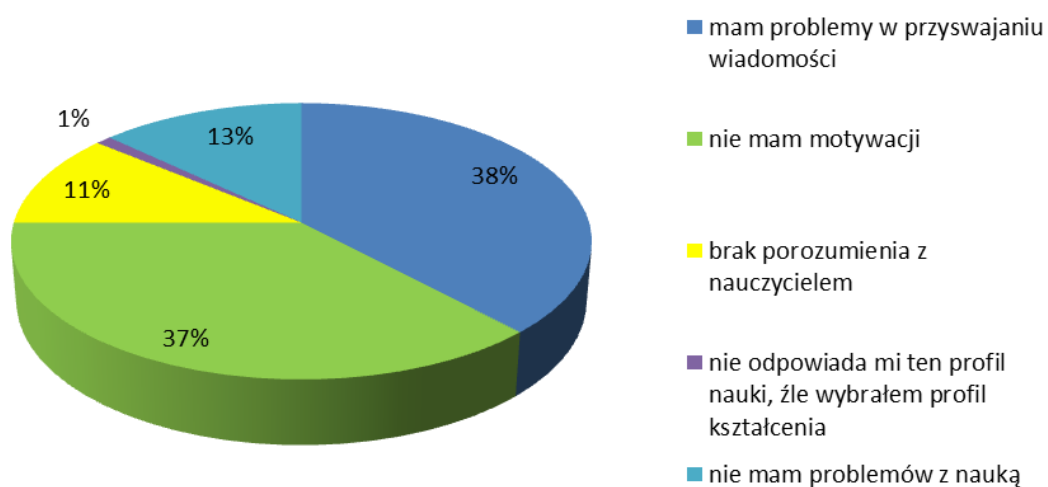
Twój stosunek do nowego wychowawcy

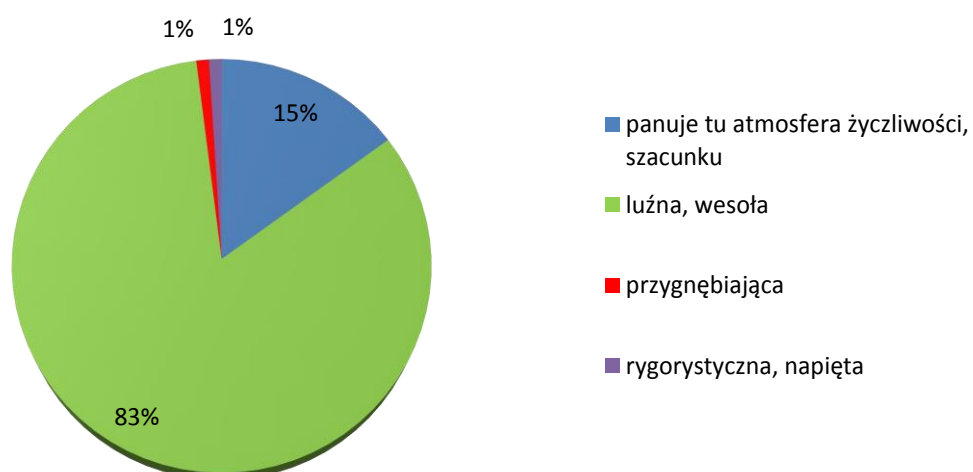
Gdy masz jakiś problem, to wsparcia w jego rozwiązaniu szukasz:

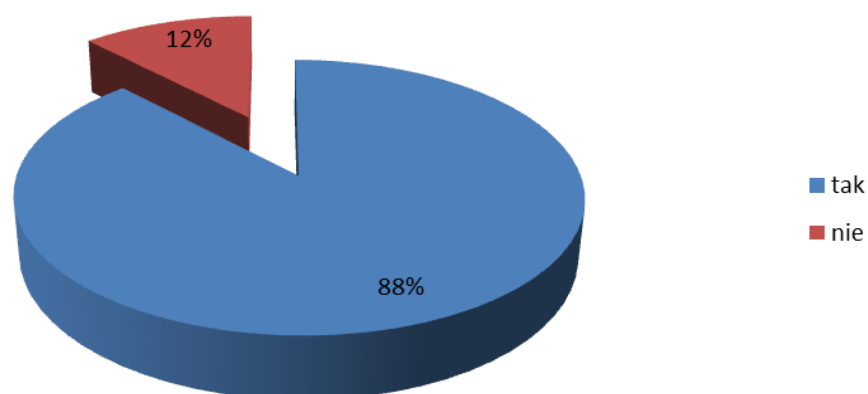
Jeśli masz problemy w nauce, to co uważasz za główną przyczynę takiego stanu rzeczy ?

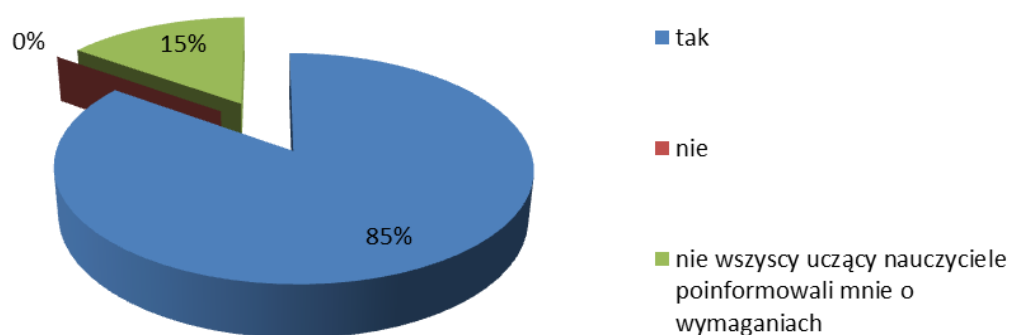
Jak ocenilibyś atmosferę panującą w naszej szkole ?

Czy zostałeś zapoznany przez wychowawcę klasy z kryteriami ocen z zachowania ?

Czy zostałeś zapoznany przez nauczycieli z kryteriami wymagań na poszczególne oceny z przedmiotów nauczania ?

Podsumowanie części II:

83% uczniów naszej szkoły przekracza próg naszej szkoły ze spokojem %, radością%, mobilizacją%, poczuciem obowiązku%.

17% uczniów odczuwa przygnębienie, niepewność, zdenerwowanie, w tym 2% strach.

Jest to grupa uczniów zasługująca na uwagę ze strony wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego.

W codziennej pracy wychowawczej niestety zawsze mamy do czynienia z osobami, które mają problem w adaptacji do środowiska, problem w nauce, w relacjach z nauczycielami. Należy dołożyć wszelkich starań, aby w rozmowach indywidualnych rozpoznać problem danej osoby. Sprzymierzeńcami wychowawcy w tej kwestii mogą być uczniowie- koleżanki i koledzy ucznia. Uczmy naszą młodzież empatii, czyli wczuwania, współodczuwania tego co czuje drugi człowiek, zwłaszcza ten z problemami. Dzięki uczniom, kolegom z klasy życie szkolne może przybrać pozytywny kierunek.

Dobrymi myślami napawa całą społeczność szkolną fakt, że 98% pierwszoklasistów czuje, że w naszej szkole jest wesoła i luźna atmosfera(83%) a 15% twierdzi, że atmosfera jest pełna życzliwości i szacunku. Nie zapominajmy jednak o 2% uczniów, którzy odczuwają atmosferę za przygnębiającą.

90% uczniów uważa, że mają dobrego wychowawcę, 94% uczniów czuje się dobrze w swojej nowej klasie.

Na godzinach wychowawczych i w rozmowach wychowawczych analizie poddać należy wiadomości płynące z pozostałych wykresów graficznych, na temat problemów w nauce, szukania wsparcia w bliskich lub obcych osobach (pozytywne i negatywne strony znajomości internetowych).

Uczniowie powinni być w 100% świadomi praw i obowiązków płynących z Przedmiotowych Systemów Oceniania a także z kryteriów ocen z zachowania.

Uczniowie, rodzice i nauczyciele winni znać procedury postępowania w sytuacjach trudnych - zawarte w programie profilaktycznym.

W roku szkolnym 2016/2017 poddany zostanie zbadaniu za pomocą ankiet anonimowych **problem uzależnienia od internetu, telefonu i wpływu tych uzależnień na życie młodego człowieka.**

W związku z tym należy prowadzić edukację profilaktyczną uczniów i rodziców, nauczycieli na w/w temat (wsparcie specjalistów).

Nadal kontynuować należy systematyczną profilaktykę uzależnień.

Ankieta anonimowa przeprowadzona wśród 100 losowo wybranych uczniów

Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie.

6 luty 2017 r.

Ankieta dotyczy zjawiska cyberprzemocy .

1. Ile czasu spędzasz korzystając z internetu?

35% uczniów 1-2 godziny,

20% uczniów 2-3 godziny,

45% uczniów więcej niż 3 godziny.

2. Czy wiesz, czym jest cyberprzemoc? 82% tak, wiem,

8% nie wiem,

7% nie mam zdania

3. Czy doświadczyłeś przemocy w internecie (np. w postaci wulgarnego wyzywania, poniżania)?

70% nie

30% tak

4. Jakiego rodzaju była to przemoc?

24% wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby,

18% ośmieszanie,

15% poniżanie,

15% zastraszanie,

9% rozsyłanie kompromitujących materiałów,

9% włamania, kradzież kont,

9% szantaż.

5. Jeśli spotykasz się z cyberprzemocą, to jak na nią reagujesz?

- nie reaguje, nie interesuje mnie to, pomagam tym, których ośmieszają poprzez szybką zmianę tematu rozmowy, czuję się smutny,

- nie reaguje, bo 90% internautów wie, że to nie jest na serio!

- spływa to po mnie jak po kaczce, ignoruję, mniej korzystam z internetu,

- „hajtuję” innych,

- zawiadamiam odpowiednie służby.

6. Jak można Twoim zdaniem przeciwstawić się cyberprzemocy?

- mieć to gdzieś,

- nie wiem,

- poprosić kogoś o pomoc,

- przekazać na policję,

- zaostrzyć prawo internetowe,

- nie używać internetu,
- nic nie robić, im mniej się o tym mówi tym lepiej,
- spotykać się w realu, nie w internecie,
- większa kontrola rodziców,
- powiadomić rodzinę,
- zgłosić rodzicom i odpowiednim służbom,
- nie prowokować,
- blokować użytkowników,
- nie wchodzić na podejrzane strony,
- odgrywać się tym samym,
- promować akcje przeciwko przemocy.

7. Do kogo zwróciłbyś się o pomoc w przypadku, gdybyś stał się ofiarą cyberprzemocy?

- 30% do rodziców,
- 22% do koleżanki, kolegi,
- 16% do policji,
- 11 % do rodzeństwa,
- 8% do pedagoga szkolnego,
- 7% do nauczyciela,
- 5% do nikogo,
- 1% sam bym to załatwił.

8. Jakie są Twoje odczucia wobec cyberprzemocy?

- 42% to nic takiego, ignoruję ją całkowicie,
- 32% czasami dla żartu, to nic takiego,
- 18% przejmuję się tym i szukam pomocy,
- 5% nie mam nic przeciwko,
- 3% przemoc jest zła, nie interesuje mnie takie postępowanie

9.Do czego Twoim zdaniem może doprowadzić cyberprzemoc?

- do samobójstw,
- popadania w nałogi,
- można zrobić krzywdę komuś,
- może diametralnie zmienić osobę prześladowaną,
- do zamknięcia się w sobie,
- nawet do śmierci,
- można być pośmiewiskiem,
- do złamań psychicznych,
- do samookaleczeń,
- do złamania, zrujnowania życia,

10. Czy wbrew Twojej woli zrobiono Ci zdjęcie i nakręcono film?

- 31% tak,
- 42% nie,
- 27% nie przypominam sobie.

11.Czy słyszałeś o organizacjach i serwisach internetowych, które udzielają pomocy w sytuacji zetknięcia się z cyberprzemocą?

- 31% tak, słyszałem (Sieciaki.pl, Kampania społeczna „Dziecko w sieci”, Akademia Bezpiecznego Internetu),
- 69% nie.

**Ankieta anonimowa przeprowadzona wśród losowo wybranych uczniów
Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w
Wieruszowie, 6 luty 2017 r.**

Ankieta dotyczyła zagadnienia: Czy doświadczasz przemocy?

1. Co wg Ciebie oznacza słowo przemoc?

42% bicie kogoś,
24% poniżanie kogoś,
19% wyśmiewanie kogoś,
11% zmuszanie do pożycia seksualnego wbrew woli drugiej osoby.

2. Czy w swojej rodzinie doświadczyłeś kiedyś przemocy?

96% nie
4% tak

3. Jakich form przemocy doświadczyłeś w rodzinie?- pytanie do 4% uczniów, którzy doświadczają przemocy w domu(wg kolejności zaznaczeń):

- kontrolowanie mnie gdzie i z kim wychodzę,
- obrażanie wyzwiskami, przekleństwami,
- zawstydzanie mnie w obecności innych,
- wyrzucanie z domu,
- wyśmiewanie moich opinii, poglądów i sposobu w jaki się wypowiadam,
- zakazywanie kontaktów z rodziną i znajomymi ,
- odmawianie pieniędzy na zaspokojenie podstawowych potrzeb,
- stale narzuca swoje zdanie, rozkazuje, wydaje polecenia,
- podkreśla, że jestem nic nie wart, nie ma ze mnie pożytku.

Uczniowie dodają, że mają świadomość tego, że w/w w rodzinie sytuacje nie są sprawą naturalną, tzn. stosunki w rodzinie nie układają się w prawidłowy sposób.

**Opracowanie wyników ankiety anonimowej przeprowadzonej wśród
uczniów klas I (moje samopoczucie w nowej szkole)
Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w
Wieruszowie.**

6 luty 2017 roku.

1. Na którym miejscu na swojej liście preferencji umieściłeś naszą szkołę?

92% uczniów umieściło naszą szkołę jak szkołę pierwszego wyboru,
6% drugiego wyboru,
2 % trzeciego wyboru.

2. 94% pierwszoklasistów dokonało tego wyboru osobiście,

2% - wybrali rodzice,
2%- bo koledzy tak wybrali,
2%- nie poradziłem sobie w innej szkole.

3. Przy wyborze szkoły kierowałeś się:

65%- planami na przyszłość (możliwość znalezienia pracy w danym zawodzie)
27% - z chęci rozwoju zainteresowań,
6%- własnymi możliwościami,
2% - do nowej szkoły chciałem iść ze znajomymi z gimnazjum.

4.Czy szkoła spełnia Twoje oczekiwania?

75% uczniów twierdzi, że szkoła spełnia ich oczekiwania,
 14% wymagania są zbyt duże,
 8% jest formą spędzania czasu,
 4% jest przymusem.

5.Po miesiącu nauki w tej szkole stwierdzam, że:

86% podoba mi się w tej szkole,
 6% akceptuję szkołę, ale nie lubię klasy,
 4%nie odpowiadają mi zasady panujące w tej szkole,
 4% mam problem ze znalezieniem własnego miejsca.

6. Moja klasa :

74% jest przeze mnie lubiana,
 24% postrzegana jako zgrana i tolerancyjna,
 2% uczniów uznaje, że klasa jest podzielona i nietolerancyjna.

7. Nauczyciele uczący w mojej klasie:82% są pozytywnie nastawieni do uczniów,

14% obojętni,
 4% wrogo nastawieni do uczniów.

Mocne strony szkoły
92% uczniów klas I umieściło na swojej liście preferencyjnej naszą szkołę jako szkołę pierwszego wyboru.
94% osobiście zdecydowało o wyborze naszej szkoły
92% uczniów wybrało naszą szkołę kierując się planami na przyszłość, możliwością znalezienia pracy w danym zawodzie, chęcią rozwoju zainteresowań
75% uczniów twierdzi, że szkoła spełnia ich oczekiwania
86% uczniów twierdzi, że podoba im się w naszej szkole
98% uczniów uważa, że ich klasa jest lubiana , postrzegana jako zgrana i tolerancyjna
82% uczniów ocenia nauczycieli jako pozytywnie nastawionych do uczniów

Problem do poprawienia: 18% uczniów postrzega nauczycieli jako obojętnie, albo wręcz wrogo nastawionych do uczniów.

Relacje uczeń – nauczyciel winny być zgodne z etosem zawodu nauczyciela.

Rekomendacja na rok szkolny 2017/18:

Rozmawiać z młodzieżą na temat problemu cyberprzemocy (procedury).

Korzystać z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej „Jak radzić sobie w trudnych sytuacjach”.

Przeprowadzenie ogólnoszkolnej profilaktyki odnośnie zachowań agresywnych w internecie.

Przemoc w rodzinie: orientowanie się w sytuacji uczniów odnośnie relacji domowych.

Wsparcie uczniów w przypadku wiadomych nam sytuacji kryzysowych w domu, z wykorzystaniem wszystkich dostępnych służb.

Zajęcia warsztatowe z terapeutą uzależnień z Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie, z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Nauczyciele – wychowawcy powinni diagnozować szczegółowo np. częstotliwość i ilość napojów alkoholowych spożywanych przez uczniów oraz inne problemy wychowawcze swoich uczniów korzystając ze wsparcia pedagogów szkolnych i terminowo składać informacje z przeprowadzonych badań ankietowych lub kwestionariuszy diagnostycznych, które są podstawą do planowania pracy oraz podejmowania różnych działań wychowawczych w naszej szkole na przyszły rok szkolny.

Podczas spotkań z rodzicami należy przedstawić działania profilaktyczne prowadzone w szkole przez pedagoga i wychowawców oraz ofertę poradni P.P-P w Wieruszowie.

Warto wykorzystać wszystkie sposoby dotarcia do rodziców z informacją o działaniach wychowawczych prowadzonych w szkole zarówno podczas zebrań jak i poprzez kontakt mailowy, telefoniczny, pedagogizację rodziców.

Profilaktyka prowadzona jest na trzech poziomach w zależności od stopnia ryzyka :

I. Profilaktyka uniwersalna

Adresowana jest do grupy niskiego ryzyka , czyli np. do całej społeczności szkolnej.

Działania podejmowane w jej ramach kierowane są do ludzi zdrowych i wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego i psychicznego. Mają na celu promocję zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji , a przez to zapobieganie lub zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Na tym poziomie oddziaływać ważne jest rozwijanie różnorodnych umiejętności, które pozwala każdemu rodzić sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi z przeżywanymi w związku z nimi emocjami. Realizatorami działań na tym poziomie są przede wszystkim nauczyciele wspierani przez pedagogów szkolnych lub psychologów, a terenem tych działań jest głównie szkoła.

II. Profilaktyka selektywna

Adresowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, do osób przejawiających pierwsze objawy dysfunkcji (zaburzeń) np. uczniowie eksperymentujący ze środkami odurzającymi. Celem działań profilaktycznych na tym poziomie jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Realizatorami tych działań są psycholodzy szkolni, wykwalifikowani trenerzy, terapeuci na terenie szkół lub w poradniach psychologiczno – pedagogicznych.

III. Profilaktyka wskazująca

Adresowana jest do grupy wysokiego ryzyka czyli osób, u których rozwinięte są symptomy choroby (zaburzenia) np. uzależnionych od narkotyków.

Działania prowadzone tym etapie mają na celu zablokowanie pogłębiania się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz uniemożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie. Z jednej strony przeciwdziałają nawrotom zaburzeń, z drugiej umożliwiają osobom uzależnionym prowadzenie życia akceptowanego społecznie. Na tym poziomie profilaktyka prowadzona jest przez lekarzy specjalistów, psychologów, psychoterapeutów, rehabilitantów, pracowników socjalnych i specjalistów z zakresu resocjalizacji. Działania profilaktyczne prowadzone są równocześnie lub po zakończeniu specjalistycznej terapii.

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie prowadzona jest **systematyczna działalność uprzedzająca w przeciwdziałaniu narkomanii: wychowawcza, edukacyjna, informatyczna, profilaktyczna** wśród uczniów, nauczycieli, rodziców/opiekunów mająca na celu przeciwdziałanie różnym formom zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. Ryzykowne zachowania charakteryzują się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego. W ramach realizacji Szkolnego Programu profilaktyki należy prowadzić zajęcia z zakresu umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, bezpieczeństwa, kultury osobistej i przemocy.

Nadrzędnym celem wszelkich działań jest prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia.

Kolejny cel to **wspomaganie ucznia** w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie w efekcie wszystkich wspomnianych działań- konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w którym zdrowie i poczucie sensu istnienia staje się oczekiwanym rezultatem.

Działalność wychowawcza, edukacyjna i informacyjna obejmuje w szczególności:

- **współpracę rodziców/ opiekunów , nauczycieli i wychowawców uczniów**(dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom , rodzicom/opiekunom na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży , rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji uzależniających, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach, poszerzanie tych informacji).

-**wzmacnianie wśród uczniów więzi** ze szkołą i środowiskiem lokalnym, kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczeń- nauczyciel, uczeń –wychowawca a także relacji nauczyciel, wychowawca a rodzic,

- **rozwijanie i wzmacnianie** umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- **kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych** (samokontroli, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu),

- **udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej** dla uczniów, ich rodziców/opiekunów w przypadku używania środków i substancji odurzających,

- **przekazanie informacji prawnych uczniom, ich rodzicom/opiekunom** na temat **konsekwencji prawnych** związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- **informowanie** uczniów, rodziców/opiekunów o **obowiązujących procedurach postępowania** nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią,
- **wzmacnianie kompetencji** wychowawczych nauczycieli, wychowawców oraz rodziców/opiekunów, **doskonalenie kompetencji** nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji uzależniających, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- **doskonalenie umiejętności** nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami/opiekunami,
- prowadzenie **wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji** nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania rozpoznania wczesnych objawów używania środków i substancji uzależniających oraz podejmowanie szkolnej interwencji profilaktycznej,
- **rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej,**
- **wspomaganie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych** mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działania profilaktyczne obejmują:

- realizowanie wśród uczniów i rodziców/opiekunów programów profilaktycznych i **promocji zdrowia** psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,
- przygotowanie **oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia**, jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspakajającej potrzeby: podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- **doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej** w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- **włączenie, w razie potrzeby do IPET-u** działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji uzależniających,
- **diagnoza opracowana w danym roku szkolnym** w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka(przez **czynniki ryzyka** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego, przez **czynniki chroniące** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka),
- w oparciu o diagnozę **wychowawca lub nauczyciel** w uzgodnieniu z wicedyrektorem

ds. wychowawczych szkoły, **wybiera formę**, w której realizuje w/w działalność, uwzględniając **wykorzystywanie aktywnych metod pracy** np.: interaktywne wykłady, warsztaty, treningi umiejętności, projekty, debaty, szkolenia, spektakle teatralne, spoty, kampanie społeczne, happeningi, pikniki edukacyjne, rajdy i inne.

Działania są zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

Szkoła współpracuje z rodzicami/opiekunami, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wieruszowie, Komendą Powiatową Policji w Wieruszowie, Miejskim/Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym w Wieluniu, Starostwem Powiatowym w Wieruszowie, Powiatową Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną w Wieruszowie, Stacją Krwiodawstwa w Wieluniu, Powiatowym Biurem Pracy w Wieruszowie, OHP w Wieruszowie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Wieruszowie, Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Wieruszowie, Komendą Powiatową Straży Pożarnej, Państwową Inspekcją Pracy – oddział Sieradz, pedagogami szkolnymi ze szkół ponadgimnazjalnych i gminnych.

II. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH PODEJMOWANYCH W SZKOLE:

Podstawa prawna:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (DzU 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.) – art. 72;
- 2) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: DzU 2004 nr 256, poz. 2572 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (DzU 1997 nr 89, poz. 555 ze zm.) – art.304;
- 4) Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (DzU 1964 nr 43, poz. 296 ze zm.) – art. 572;
- 5) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU 2009 nr 4, poz. 17);
- 7) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn.: DzU 2002 nr 147, poz. 1231 ze zm.);
- 8) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (DzU 2005 nr 179, poz. 1485 ze zm.);
- 9) Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn.: DzU 2002 nr 11, poz. 109 ze zm.);
- 10) Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jedn.: DzU 1996 nr 10, poz. 55 ze zm.);
- 11) Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (DzU 1994 nr 111, poz. 535 ze zm.);
- 12) Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (DzU 2005 nr 180, poz. 1493 ze zm.);

- 13) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (DzU 2010 nr 228, poz. 1488);*
- 14) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DzU 2010 nr 228, poz. 1487);*
- 15) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (DzU 2003 nr 26, poz. 226);*
- 16) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletniego w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (DzU 2004 nr 178, poz. 1833 ze zm.);*
- 17) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU 2010 nr 228, poz. 1490);*
- 18) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (DzU 2008 nr 7, poz. 38 ze zm.);*
- 19) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej poz. 1249 z dnia 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.*
- 19) *Statut szkoły;*
- 20) *Program wychowawczy szkoły.*

REALIZATORZY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH:

1. DYREKTOR I WICEDYREKTOR SZKOŁY ds. WYCHOWAWCZYCH

Inicjuje i monitoruje pracę nauczycieli, pedagoga szkolnego w zakresie profilaktyki;
 Dbą o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych;
 Wyznacza odpowiedzialne osoby (grupy osób) za realizację działań profilaktycznych;
 Współpracuje z instytucjami lokalnymi wspomagającymi działania szkoły;
 Nadzoruje i określa wprowadzone formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

2. RADA PEDAGOGICZNA

Określa zadania w zakresie profilaktyki;
 Określa zapotrzebowanie na realizację programów profilaktycznych;
 Opiniuje i zatwierdza Program Profilaktyczny na dany rok szkolny;
 Dokonuje analizy działalności profilaktycznej.

3. NAUCZYCIEL/ WYCHOWAWCA

Doskonali swoje umiejętności i podnosi kwalifikacje w zakresie działań profilaktycznych;
 Jest wzorem konstruktywnych zachowań;
 Rozpoznaje trudności ucznia;
 Diagnozuje oczekiwania ucznia w zakresie profilaktyki;
 Opiekuje się klasą,
 Realizuje plan działań profilaktycznych;
 Integruje zespół klasowy;
 Dbą o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie;
 Wspiera rodziców w działaniach wychowawczych;
 Współpracuje z innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym, pielęgniarką w realizacji zadań profilaktycznych;
 koordynuje proces efektywnego kształcenia i wychowania, zgodnie z zadaniami szkoły i predyspozycjami uczniów (organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej).

4. PEDAGOG SZKOLNY

Prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspiera mocne strony uczniów;
 Diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
 Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
 Podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży;

5. PIELEŃNIARKA

Dbą o propagowanie zdrowego trybu życia;
 Współpracuje z Radą Pedagogiczną w zakresie działań profilaktycznych;
 Współpracuje z pedagogiem szkolnym w zakresie działań profilaktycznych;
 Współpracuje z rodzicami w zakresie profilaktyki;
 Obejmuje opieką uczniów z problemami zdrowotnymi.

6. RODZICE / OPIEKUNOWIE PRAWNI

Aktywnie współpracują ze szkołą;

Korzystają z pomocy i wsparcia rady pedagogicznej, pedagoga szkolnego i pielęgniarki w zakresie profilaktyki;

Opiniują i zatwierdzają Program Profilaktyczny na dany rok szkolny.

CELE, ZADANIA I METODY PRACY SZKOLNEJ PROFILAKTYKI:

1.CEL I ZADANIA SZKOLNEJ PROFILAKTYKI:

Szkoła jest miejscem profilaktyki pierwszorzędowej, skierowanej do grupy niskiego ryzyka, polegającej na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia. Jej celem jest opóźnianie inicjacji lub zachęcanie do abstynencji.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodych ludzi przed zagrożeniami przez działania wychowawczo-profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy.

Celem i zadaniem profilaktyki w szkole jest podejmowanie wszelkich działań nie tylko chroniących młodzież przed zakłóceniami w rozwoju ale i interwencyjnych w sytuacji pojawiających się zagrożeń.

Aby chronić wychowanków przed zagrożeniami należy:

- uczyć podejmowania roztropnych decyzji
- promować zdrowie
- uczyć krytycznego stosunku do mediów
- nawiązywać współpracę z domem rodzinnym i instytucjami wspierającymi szkołę w profilaktyce i wychowaniu
- podsuwać propozycje spędzania wolnego czasu
- pomagać młodzieży w rozwiązywaniu problemów osobistych i szkolnych
- zapobiegać niedostosowaniu społecznemu
- pokazać młodzieży, jak walczyć ze stresem, odreagować emocje
- kształtować umiejętność powiedzenia NIE
- pomóc znaleźć miejsce w konstruktywnej grupie rówieśniczej;

Cel główny:

Eliminacja czynników ryzyka oraz jednoczesne wzmacnianie czynników chroniących.

Cele szczegółowe:

Zwiększanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów;

Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wymogami życia;

Kreowanie pozytywnej samooceny ucznia;

Podnoszenie wartości rodziny, miłości, przyjaźni;

Rozwijanie wrażliwości i empatii ucznia;

Podnoszenie autorytetu nauczyciela i rodzica w oczach ucznia;

Przeciwdziałanie problemom natury psychicznej;

Zapobieganie ubóstwu społecznemu;

Zapobieganie i zmniejszanie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po substancje psychoaktywne;

Ograniczenie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary, agresja i przemoc, wyłudzenia, wykroczenia przeciw prawu, przedwczesna inicjacja seksualna;

Kształtowanie osobowości ucznia w taki sposób, aby prawidłowo funkcjonował w środowisku szkolnym i pozaszkolnym:

- budowanie poczucia własnej wartości i zachowań asertywnych,
- kształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej,
- wychowanie do wartości i podejmowania odpowiedzialnych decyzji,
- zaspokojenie potrzeb psychospołecznych ucznia.

Wypracowanie właściwych form współpracy z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży:

- zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców/ opiekunów prawnych,
- porady, konsultacje i zajęcia psychoedukacyjne,
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej,
- zaangażowanie rodziców w życie szkoły.

Promocja zdrowia i rozwijanie zdolności do prowadzenia zdrowego życia młodzieży w działaniach wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych.

2. ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI:

Zadanie1:ZWIĘKSZANIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH I EMOCJONALNYCH UCZNIÓW, W TYM KSZTAŁTOWANIE ZACHOWAŃ TOLERANCYJNYCH I ASERTYWNYCH ORAZ UMIEJĘTNOŚCI RADZENIA SOBIE ZE STRESEM I NEGATYWNYMI EMOCJAMI.

Lp.	SPOSOBY REALIZACJI	REALIZATORZY	KLASY	UWAGI
1	Przygotowanie ankiety dotyczącej sytuacji wychowawczej i społecznej uczniów klas I. Opracowanie wyników ankiet, przekazanie informacji zwrotnych wychowawcom i dyrektorowi szkoły.	Wychowawcy Pedagog	I	
2	Poznanie środowiska uczniów - rozmowy z rodzicami - rozmowy indywidualne z uczniami - rozmowy z nauczycielami i wychowawcami - prowadzenie obserwacji uczniów	Wychowawcy Pedagog Dyrektor ds. wychowawczych	I- IV	
3	Przygotowanie kwestionariusza dla wychowawców klas 1-4 mających na celu określenie problemów wychowawczych wśród uczniów w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym i problemów wychowawczych.	Wychowawcy Pedagog	I - IV	
4	Przeprowadzenie w klasach I zajęć integracyjnych	Pedagog wychowawcy	I	
5	Zapoznanie uczniów ze skutecznymi technikami uczenia się	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	I	
6	Realizacja programu „Radzenie sobie w sytuacjach trudnych”.	Pedagog, wychowawcy terapeuta uzależnień	I -IV	
7	Realizacja zajęć nt. kształtowania poczucia własnej wartości	Pedagog wychowawcy	I-IV	
8	Zajęcia na temat komunikacji interpersonalnej	Pedagog wychowawcy	II	
9	Zajęcia na temat twórczego myślenia	Pedagog	I	
10	Monitorowanie realizacji obowiązku nauki i absencji wśród uczniów.	Wychowawcy Pedagog	I- IV	

Zadanie 2: PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM AGRESYWNYM I PRZESTĘPCZYM WŚRÓD MŁODZIEŻY

Lp	SPOSOBYREALIZACJI	REALIZATORZY	KLASY	UWAGI
1	Profilaktyka związana z zażywaniem dopalaczy, narkotyków, alkoholu	Wychowawcy Pedagog Terapeuta uzależnień	I	
2	Realizacja programu „ASR czyli jak dbać o miłość”	Pedagog	wybrane klasy	
3	Udział w akcji „Zryw Wolnych Serc” – jako niezgoda na patologię związaną z zażywaniem alkoholu i narkotyków	Pedagog, wychowawcy, dyrektor ds. wychowawczych	I - IV	
4	Uzależnienia od internetu cyberprzemoc	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów informatycznych	I-IV	
5	Stop agresji! „Przezwyćczę, opanowuję złość i agresję”	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele, psycholog z PPP	I- IV	
6	„Jak radzić sobie w sytuacjach trudnych”	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele, psycholog, terapeuta uzależnień.	I, II, III, IV	
7	Praca z uczniami będącymi pod nadzorem kuratora	Pedagog, wychowawca	I- IV	
8	Pomoc uczniom w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami i nauczycielami	Wychowawcy Pedagog Dyrektor ds. wychowawczych	I - IV	
9	Udzielanie rad i wskazówek uczniom i ich najbliższym w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych	Pedagog, wychowawca, dyrektor ds. wychowawczych	I - IV	

**Zadanie 3: ZWIĘKSZANIE SKUTECZNOŚCI EDUKACJI ZDROWOTNEJ ORAZ DZIAŁAŃ
W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ.**

Lp	SPOSOBY REALIZACJI	REALIZATORZY	KLASY	UWAGI
1	Mobilizowanie uczniów do udziału we wszelakiego rodzaju zajęciach sportowych(pikniki prozdrowotne, wycieczki rowerowe, marsze itp.)	Wszyscy nauczyciele w.f., kadra pedagogiczna szkoły	I-IV	
2	„Bądź ostrożny na drodze” i „Dbaj o życie i zdrowie”- zapobiegaj wypadkom i pożarom”, konkursy z zakresu wiedzy o wiedzy pożarniczej i bezpieczeństwa pracy.	Pedagog i nauczyciele przy współpracy z funkcjonariuszem policji oraz straży pożarnej i inspektorem PIP	III	
3	Działalność szkolnego klubu PCK	Nauczyciel chemii- opiekun PCK	I-IV	
4	Akcje charytatywne – wolontariat na rzecz osób chorych, na rzecz zwierząt w schroniskach	Pedagog, Samorząd Szkolny, dyrektor ds. wychowawczych, wychowawcy	I- IV	
5	Transplantacja narządów – spotkanie z Kierownikiem Kliniki Nefrologii, Hipertensjologii i Transplantologii Nerek Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.	Pedagog przy współpracy ze starostwem powiatowym	III- IV	
6	Krwiodawstwo	Pedagog i szkolny opiekun PCK	I - IV	
7	Profilaktyka wad cewy nerwowej	Pielęgniarka szkolna	III	
8	HIV / AIDS	Pedagog, opiekun szkolnego PCK	I-IV	

Zadanie 4: MOTYWOWANIE UCZNIÓW DO NAUKI. ZAPOBIEGANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM.

Lp	SPOSOBY REALIZACJI	REALIZATORZY	KLASY	UWAGI
1	Analiza niepowodzeń szkolnych	Wychowawcy Pedagog	I- IV	
2	Pomoc uczniom wybitnie zdolnym i mającym problemy w nauce	Wychowawcy Pedagog	I - IV	
3	Monitorowanie funkcjonowania uczniów w szkole mających problemy w nauce i sprawiających problemy wychowawcze wskazanych przez wychowawców	Wychowawcy Pedagog	I - IV	
4	Praca indywidualna z uczniem wagarującym, rozmowy motywujące do zmiany postępowania	Wychowawcy Pedagog Dyrektor ds. wychowawczych	I- IV	
5	Realizacja zajęć z zakresy odpowiedzialności karnej osób w wieku 17+	Pedagog, wychowawcy	II, III,IV	
6	Współpraca z Sądem, Policją i PPP oraz innymi instytucjami	Pedagog, wychowawcy	---	
7	IPET jako wsparcie dla uczniów z indywidualnymi potrzebami edukacyjno-terapeutycznymi.	Pedagog, wychowawcy, rodzice, uczeń pełnoletni.	---	
8	Spotkania uczniów z kuratorem sądowym	Pedagog	---	
10	Pedagogizacja rodziców	Pedagog szkolny ,wychowawcy, przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.	---	

Zadanie5: REALIZACJA PROGRAMÓW Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO.

Lp	SPOSOBYREALIZACJI	REALIZATORZY	KLASY	UWAGI
1	„Dzień Otwarty Szkoły” jako doskonała forma prezentowania zawodów przez uczniów naszej szkoły i informowania o nich uczniów gimnazjów(jako naszych przyszłych uczniów)	Pedagog, nauczyciele, dyrekcja szkoły	I-IV	
2	zorganizowanie spotkania z doradcą zawodowym w klasach IV i kończących zawodowych	Pedagog i pracownicy Pfleiderer S.A. - dyrektor d/s personalnych Daniela Gotzmann i HR Biznes Partner Agnieszka Trzeciak.	IV	
3	Zajęcia dla młodzieży „Vademecum talentu”	Pedagog przy współpracy z pracownikami Hufca OHP Wieruszów	III	
4	Punkt konsultacyjny doradcy zawodowego.	Pedagog, dyrektor ds. wychowawczych, pracownicy OHP, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.	I - IV	
5	Spotkania uczniów klas I mające na celu zdiagnozowanie trafności dokonanego wyboru właściwego profilu kształcenia.	Pedagog, pracownicy OHP, Dyrektor ds. wychowawczych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	I	

Zadanie 6: POMOC PSYCHOLOGICZNO PEDAGOGICZNA DLA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI.

Lp	SPOSOBY REALIZACJI	REALIZATORZY	Klasy	UWAGI
1	przewodzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów; (Strona internetowa szkoły, szkolny facebook-Uczniowie z pasją, uczniowie – finaliści konkursów szkolnych, międzyszkolnych i dalej..., najlepsi w sporcie)	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele	I-IV	
2	diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,	Wychowawcy, pedagog, dyrektor ds. wychowawczych	I-IV	
3	udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;	Wychowawcy Pedagog	I-IV	
4	podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;	Wychowawcy, pedagog, dyrektor ds. wychowawczych	I-IV	
5	minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów	Wychowawcy, nauczyciele Pedagog	I-IV	
6	inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;	Wychowawcy, nauczyciele Pedagog	I-IV	

7	pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;	Wychowawcy, nauczyciele Pedagog	I-IV	
---	--	------------------------------------	------	--

Procedura postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożeń młodzieży przestępczością i demoralizacją.

Słowo wstępne:

1. Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu młodzieży uznaje się nikotynizm, alkoholizm, narkomanię, kradzieże, wczesna inicjacja seksualna, wagary oraz zachowania agresywne. Wszystkie te przejawy bardzo często ze sobą współistnieją. Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi a w dalszej kolejności popełniania przestępstw. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego, podejmowania stosownych oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych a wobec uczniów niedostosowanych- działań interwencyjnych. Właściwa, adekwatna reakcja nauczyciela , pedagoga , dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji – zwiększają skuteczność oddziaływań. Działania profilaktyczne w szkole będą kierowane do młodzieży przy współpracy nauczycieli, rodziców oraz policji i sądu.

2. Jako demoralizację rozumieć należy wg art. 4 paragraf 1 „Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich” : naruszanie zasad współżycia społecznego , popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych.

3. Na terenie szkoły obowiązuje zakaz posiadania, sprzedawania i używania papierosów, alkoholu i narkotyków. Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odbywających się w szkole i na terenie do niej należącym np. w trakcie imprez sportowych, dyskotek, a także w czasie wycieczek szkolnych .

Uczniowie naruszający ten porządek rzeczy muszą się liczyć z karami określonymi w statucie szkoły w rozdziale „Uczniowie szkoły”.

Uczniowie i rodzice, którzy zwrócą się do wychowawcy, pedagoga z problemem uzależnienia mogą liczyć na wsparcie i skierowanie do specjalistycznej poradni, gdzie uzyskają fachową pomoc.

W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja zorientowana na pomoc uczniowi i rodzinie.

Decyzje o podjęciu stosownych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły.

4. Metody współpracy szkoły z policją:

- stała współpraca Dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego w zakresie profilaktyki zagrożeń,
- udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów , które zaistniały na terenie szkoły,
- wzajemna wymiana informacji o zagrożeniach i zdarzeniach występujących na terenie szkoły

Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji:

- nauczyciel powinien przekazać taką informację wychowawcy,
- wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły,
- wychowawca wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w obecności rodziców, w przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś zobowiązuje do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom pomoc psychologa, terapeuty uzależnień, skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym w Centrum Leczenia Uzależnień w Wieruszowie lub innej tego typu placówce na terenie kraju,
- jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal do wychowawcy docierają z wiarygodnych źródeł informacje o przejawach demoralizacji, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję
- jeżeli szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, zastosowanie gradacji kar przewidzianych statutem szkoły) a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, szkoła powiadamia sąd lub policję, dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji
- jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie z nim wyznacza statut szkoły w rozdziale „Uczniowie” –procedury postępowania wobec ucznia stwarzającego problemy wychowawcze, włącznie ze skreśleniem z listy uczniów decyzją Rady Pedagogicznej.
- w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udział w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 paragraf 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

Procedury postępowania nauczycieli w przypadku , gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

- nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy
- odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki , w których nie będzie zagrożone życie ani zdrowie ucznia,
- reszta klasy zostaje pod opieką innego nauczyciela, który w tym czasie prowadzi zajęcia w klasie obok, jest on zobowiązany wspomóc nauczyciela w trudnej sytuacji i przejąć opiekę nad klasą ,
- informuje o zaistniałej sytuacji Dyrektora Szkoły , pedagoga szkolnego,
- w przypadku stanu ucznia wskazującego na spożycie alkoholu wezwana zostaje policja(decyduje o tym Dyrektor szkoły), w przypadku , gdy istnieje podejrzenie ,że uczeń zażył środki psychotropowe,(ale nigdy nie istnieje 100% pewność ,że jego zachowanie i samopoczucie właśnie stąd wynika), stanowi zagrożenie dla swojej osoby i innych uczestników społeczności szkolnej- należy wezwać lekarza , który zbada przyczynę niewłaściwego zachowania ucznia, udzieli pomocy medycznej,
- wezwani zostają rodzice/opiekunowie ucznia, którzy niezwłocznie powinni odebrać ucznia ze szkoły,
- jeśli rodzice /opiekunowie ucznia odmówią odebrania ucznia ze szkoły lub uniemożliwiony jest w danej chwili kontakt z rodzicami, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji- decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z Dyrektorem szkoły,
- szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu- odmawiają przybycia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5promila alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³) , policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień(maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
- jeżeli powtarzają się przypadki , w których **uczeń (przed ukończeniem 18 lat)** znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego,
- **spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat** , stanowi wykroczenie z art. 43 ust.1 Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Procedura postępowania , gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk :

- nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy,
- powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję,
- po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

- nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor), ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję , pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją,

Uwaga! Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania odzieży, teczki ani torby ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji!

- o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/ opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa,

W przypadku , gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy

- jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel , po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA!

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- w Polsce karalne jest :

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwienie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających .

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 – Kodeks postępowania karnego.

- jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

Procedura postępowania wobec ucznia- sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa(np. pobicie)

- nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły

- ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,

-przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,

-powiadamia rodziców ucznia- sprawcy,

- niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna(rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,

- zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje policji(np. sprawca rozbój na terenie szkoły używał noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży)

Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego(np. pobicia)

- nauczyciel udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy uczeń doznał obrażeń,

-niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły,

- dyrektor, nauczyciel lub wychowawca ucznia powiadamia rodziców ucznia,

- niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

UWAGA! Nie należy na własną rękę wyjaśniać przebiegu zdarzenia, a zwłaszcza konfrontować przebiegu zdarzenia, dążyć do pojednania, itp.!

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję.

UWAGA! Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

Procedura zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w szkole, ochrony przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii:

- w każdym przypadku rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia obowiązujących w szkole zasad wychowawca zawiadamia rodziców ucznia,
- wychowawca ustala najbliższy termin spotkania z uczniem i jego rodzicami,
- wychowawca / pedagog rozmawiają z uczniem,
- wychowawca/ pedagog przeprowadzają rozmowę z rodzicami, w czasie której wspólnie ustalają dalsze działania wobec dziecka, zasady współpracy między rodzicami a szkołą oraz ewentualnie możliwość pomocy specjalistycznej,
- uczeń w obecności rodziców zobowiązuje się do przestrzegania określonych reguł zachowania
- uczeń ponosi konsekwencje dyscyplinarne określone w statucie szkoły
- nadzór nad wypełnieniem zobowiązania ucznia sprawują rodzice i wychowawca klasy przy współpracy z pedagogiem szkolnym- rodzice zobowiązują się do częstych kontaktów z wychowawcą ucznia,
- brak współpracy ze strony rodziców oraz dalsze łamanie zasad przez ucznia powodują konieczność podjęcia działań przewidywanych prawem łącznie z możliwością skreślenia z listy uczniów,
- w przypadku ucznia, który nie ukończył 18 lat, zgłoszenia sprawy do sądu rodzinnego.

W przypadku zagrożenia zdrowia ucznia, szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną (np. wezwanie pogotowia).

Policja wzywana jest w przypadku:

- **gdy zachowania ucznia zagrażają bezpieczeństwu innych osób,**
- **znalezienia na terenie szkoły nielegalnych substancji psychoaktywnych,**
- **gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać nielegalne substancje psychoaktywne,**
- **kradzieży lub innych wykroczeń.**

Procedura postępowania w przypadku uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego, wagarowanie.

- indywidualna rozmowa wychowawcy z uczniem w celu poznania przyczyn wagarów oraz świadomości ucznia dotyczącej konsekwencji dokonywanych wyborów i podejmowanych decyzji
- kontakt wychowawcy z rodzicami, udzielenie informacji o frekwencji, ocenach, zachowaniu,
- wychowawca prowadzi rozmowę z uczniem w obecności rodziców, ustalany jest program naprawczy zaistniałej sytuacji,
- dalsza obserwacja ucznia, wspieranie go, motywowanie do zmian w postępowaniu,
- w przypadku wyeliminowania problemu uczeń powinien być nagrodzony np. pochwałą do rodziców, na forum klasy, oceną z zachowania,
- w przypadku braku poprawy wychowawca przekazuje do pedagoga :
 - informację o skali problemu zaistniałego w przypadku ucznia,
 - podjętych przez siebie działaniach i efektach tych działań,
 - sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia,
- kolejna rozmowa wychowawcy z uczniem, rodzicami, w obecności pedagoga szkolnego,
- po wyczerpaniu możliwości zmotywowania ucznia do poprawy zachowania- postępowanie wg zasad zawartych w statucie szkoły (rozmowa dyscyplinująca w obecności dyrektora szkoły, gradacja kar, decyzja rady pedagogicznej o zasadności pozostania ucznia w szkole)

W przypadku uczniów klas zasadniczych zawodowych, którzy są młodocianymi pracownikami dodatkowym elementem dyscyplinującym uczniów jest stały kontakt wychowawcy z opiekunem praktycznej nauki zawodu w danym zakładzie pracy.

Każdy uczeń ma obowiązek posiadania dzienniczka praktycznej nauki zawodu, w którym wychowawca klasy systematycznie wpisuje liczbę godzin opuszczonych usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych. Pracodawca ma obowiązek interesowania się postępami ucznia w szkole, jego frekwencją i wspomaga wychowawcę. W przypadku braku współpracy ze strony pracodawcy - opiekuna ucznia na praktyce, wychowawca zgłasza ten problem szkolnemu opiekunowi praktyk uczniowskich. Opiekun kontaktuje się z pracodawcą i wyjaśnia przyczyny braku współpracy ze szkołą.

Procedury postępowania w związku z korzystaniem przez uczniów z telefonów komórkowych na terenie szkoły.

Uczniowie wchodzi na lekcje z **wyłączonym** telefonem komórkowych.

Jeśli uczeń w trakcie lekcji skorzysta z telefonu, nauczyciel ma prawo zabrać mu telefon i położyć na biurku. Oddaje telefon po zakończonej lekcji i odnotowuje fakt niewłaściwego zachowania w dzienniku lekcyjnym. Jeśli sytuacja się powtarza należy koniecznie poinformować o tym rodziców.

Uczniowie są informowani przez wychowawcę o tej procedurze - w dniu rozpoczęcia nauki szkolnej, rodzice są informowani na pierwszym spotkaniu z wychowawcą.

Uczniowie łamiący powyższą procedurę, otrzymują kary przewidziane statutem szkoły, w przypadku niewykonywania poleceń nauczyciela.

Nauczyciel prowadzący lekcje ma włączony, wyciszony telefon komórkowy.

Podyktowane to jest bezpieczeństwem osób przebywających w danym pomieszczeniu, w związku z możliwością zaistnienia sytuacji awaryjnych lub alarmowych.

Procedura postępowania w przypadku nie stawienia się na zajęcia lekcyjne całego zespołu klasowego.

-Nauczyciel odnotowuje nieobecności w dzienniku lekcyjnym, informuje dyrektora szkoły.

-Wychowawca w rozmowie z klasą i nauczycielem, stara się poznać przyczyny takiego stanu rzeczy, informuje równocześnie rodziców uczniów o zaistniałym problemie.

Jeśli sytuacja ta powtarza się, klasa traci przywilej tzw. „niepytanego numeru” na okres wyznaczony przez wychowawcę.

Nadal powtarzające się nieobecności całej klasy na zajęciach powodują stosowanie indywidualnych kar dyscyplinarnych zawartych w statucie szkoły.

Dyrektor ds. wychowawczych i pedagog szkolny monitorują sytuację oraz służą pomocą w wyjaśnieniu przyczyn zachowania się klasy.

Procedury postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia cyberprzemocy.

Prawo polskie przewiduje ochronę danych osobowych zamieszczanych w Internecie, ochronę wizerunku, ochronę przed włamywaniem się do korespondencji mailowej. Wszelkie formy gróźb, znieważania, dokonywane za pośrednictwem Internetu, są karalne.

Do zjawisk związanych z cyberprzemocą zalicza się:

- 1. Robienie zdjęć innym osobom telefonem komórkowym bez ich zgody, Wstawianie zdjęć osób zarejestrowanych na fotografii bez ich zgody, a szczególnie przy ich wyraźnym sprzeciwie.**
- 2. Włamania na pocztę elektroniczną, strony internetowe, kradzież treści zamieszczonych na prywatnych stronach internetowych.**
- 3. Stalking (nękanie przy pomocy Internetu, telefonów komórkowych),**
- 4. Groźby i znieważania wysyłane za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych.**
- 5. Umieszczanie wulgarnych treści w Internecie, publikacja ich w miejscach masowego dostępu dzieci i młodzieży.**
- 6. Bezprawne wykorzystywanie informacji.**
- 7. Uwodzenie i treści pornograficzne w Internecie.**

Szkoła prowadzi działania profilaktyczne uświadamiające całą społeczność szkolną (uczniom, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły) zasady korzystania i zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych.

W szkole podejmuje się interwencję w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy.

Niniejsze procedury zawierają zasady postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia cyberprzemocy.

II. Opis procedury reagowania szkoły na ujawnienie cyberprzemocy.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.

Informacja o tym, że w szkole miała miejsce cyberprzemoc może pochodzić z różnych źródeł. Osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być poszkodowany uczeń, jego rodzice, inni uczniowie — świadkowie zdarzenia, nauczyciele.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia

- a) Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.
- b) Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i wicedyrektora d/s wychowawczych szkoły.

- c) Pedagog szkolny i wicedyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
- d) Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.

3. Zabezpieczenie dowodów

- a) Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
- b) Zabezpieczenie dowodów nie tylko ułatwi dalsze postępowanie dostawcy usługi (odnalezienie sprawcy, usunięcie szkodliwych treści z serwisu), ale również stanowi materiał, z którym powinny się zapoznać wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: wicedyrektor, pedagog szkolny, wychowawca, rodzice. O całej sytuacji poinformowany zostaje dyrektor szkoły.

4. Identyfikacja sprawcy.

a) W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić - należy bezwzględnie skontaktować się z policją.

b) W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły,

wychowawca i pedagog szkolny powinien podjąć następujące działania:

- przeprowadzić rozmowę z uczniem, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wspólnie zastanowić się nad jego przyczynami i poszukać rozwiązania sytuacji konfliktowej;
- omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane;
- zobowiązać sprawcę do natychmiastowego zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów;
- ustalić ze sprawcą sposób zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy,
- jednocześnie o zaistniałej sytuacji zostają poinformowani rodzice poszkodowanego ucznia, oraz rodzice ucznia (uczników), którzy są sprawcami cyberprzemocy.

W porozumieniu z rodzicami poszkodowanego ucznia lub pełnoletnim uczniem

– o fakcie cyberprzemocy poinformowana zostaje policja.

b) Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać

z każdym z nich z osobna.

c) Rodzice sprawcy zostają poinformowani o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i

podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ich dziecka.

e) We współpracy z rodzicami należy opracować projekt kontraktu dla ucznia,

określającego zobowiązania ucznia, rodziców oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań i terminy realizacji zadań zawartych w umowie.

5. Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy cyberprzemocy:

a) Wobec sprawcy cyberprzemocy szkoła stosuje kary zawarte w statucie szkoły.

b) Podejmując decyzję o rodzaju kary należy wziąć pod uwagę:

- **rozmiar i rangę szkody** — czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom (określa to rozmiar upokorzenia jakiego doznaje ofiara), czy trudno jest wycofać materiał z Sieci, itp.;
- czas trwania prześladowania — czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent;
- świadomość popełnianego czynu — czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę koledze oraz jak wiele wysiłku włożył w ukrycie swojej tożsamości, itp.;
- motywację sprawcy — należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doświadczone prześladowanie;
- rodzaj rozpowszechnianego materiału.

6. Działania wobec ofiary cyberprzemocy.

a) Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga lub psychologa.

b) W strategii działań pomocowych uczeń- ofiara powinien otrzymać wsparcie psychiczne oraz poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.

c) Po zakończeniu interwencji wychowawca wraz z osobą udzielającą pomocy monitorują sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

d) Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy zostają poinformowani o problemie, podjętych działaniach szkoły i, w miarę potrzeb, otrzymują wsparcie i pomoc specjalistów.

7. Ochrona świadków zgłaszających zdarzenie.

a) Opieką psychologiczno- pedagogiczną otacza szkoła świadków zdarzenia uczestniczących w ustalaniu przebiegu zajścia.

b) Osoba, której uczeń zaufał informując o cyberprzemocy ma obowiązek postępować tak, by swoim zachowaniem i działaniem nie narazić świadka zgłaszającego problem.

8. Sporządzenie dokumentacji z zajścia:

- a) Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
- b) Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy) powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
- c) Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis, itp.).

9. Powiadomienie sądu.

- a) Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji ucznia.

W przypadku ucznia pełnoletniego dyrektor szkoły zawiadamia Wydział Karny Sądu Rejonowego.

- b) W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, w przypadku ucznia pełnoletniego – j.w.